

O`ZBEKISTONDA ISHBILARMONLIK JURNALISTIKASINING RIVOJLANISHI

Umida Uzoqova

"Milliy tiklanish" ijtimoiy-siyosiy gazetasi muxbiri

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7225293>

Annotatsiya: Qaysi mavzuni olib qaramaylik, uning negizida iqtisodiyot yotadi. Narxlarning oshishi yoki tushishi, soliq bo'yicha imtiyozlar, xalqimiz farovonligini oshirishga qaratilgan islohotlar. Bularning barchasi iqtisodiyotga borib taqaladi. Ishbilarmonlikning barcha turlaridan xalq doimiy xabardor bo'lishi davlat ravnaqiga xizmat qiladi. Iqtisodiy islohotlar, jamiyatning tadbirkor qatlami tomonidan amalga oshirilayotgan ishlar hamda kelgusidagi rejalarni ommaga yetkazib boorish ishbilarmonlik jurnalistikasining bevosita vazifasi desak mubolag'a bo'lmaydi. Ushbu maqolada yurtimizda ishbilarmonlik jurnalistikasining rivojlanish tendensiyalari yoritib berilgan hamda maqola so'ngida muallif takliflari berib o'tilgan.

Kalit so'zlar: ishbilarmonlik jurnalistikasi, biznes, nashriyot, metod, OAV.

KIRISH

Jahon hamjamiyatida, jumladan, O'zbekistonda ham ijtimoiy-siyosiy, iqtisodiy va boshqa sohalarga bevosita yoki bilvosita ta'sir ko'rsatuvchi tub o'zgarishlar ro'y bermoqda, ular doirasida eski tuzilmalar barbod bo'lib, yangi tuzilmalar paydo bo'lmoqda. Taraqqiyot darajasidan qat'iy nazar, barcha mamlakatlar o'zlarining ijtimoiy va iqtisodiy tizimlarini modernizatsiya qilish bilan shug'ullanadilar. Hozirda hech bir davlat boshqalar bilan muloqot qilmasdan, o'zaro ma'lumot almashmasdan yashay olmaydigan bosqichda. Bu jarayonlarni yoritishda ishbilarmonlik jurnalistikasining o'rnini beqiyos.

ASOSIY QISM

O'zbekiston yaqin-yaqingacha agrar, xomashyo mamlakati edi. Vaholanki, mustaqillikning 31 yilida o'tish davrini boshdan kechirayotgan davlatlar orasida iqtisodiyoti barqaror o'sayotgan, yangi sanoat tarmoqlarini rivojlantirayotgan davlat sifatida shuhrat qozondi.

Nisbatan qisqa vaqt ichida erishgan yutuqlari haqida gapirganda shuni ta'kidlash kerakki, aksariyat davlatlardan farqli o'laroq, iqtisodiyot taraqqiyoti va uning nazariy asoslanishi o'rtasida bog'liqlik mavjud. Buni tushunish uchun iqtisodiy infratuzilmaning muhim va ajralmas qismi bo'lgan iqtisodiy munosabatlar ishtirokchilari uchun zarur bo'lgan axborotni to'plash, izohlash va tarqatish uchun mas'ul bo'lgan moliyaviy-iqtisodiy matbuot faoliyatiga murojaat qilish

kifoya.” [1, b. 17]. U turli xil dolzarb iqtisodiy, korporativ va moliyaviy masalalar muhokama qilinadigan, ishbilarmonlik aloqalari ishtirokchilari (kompaniyalar) bozorlar holati va raqobatchilarning xatti-harakatlari to'g'risida ma'lumotlarni oladigan, davlat organlarining vakillari vaziyat to'g'risidagi signallarni aniqlaydigan "maydon" ni tashkil qiladi.."

Ishbilarmonlik matbuoti vakillari: «Soliq-info», «Iqtisodiy gazeta» kabi nashrlar bilan bir qatorda, «Iqtisodiy sharh» jurnali, "Bozor, pul va kredit", "O'zbekiston iqtisodiy axborotnomasi", "Biznes maslahatchisi", "O'zbekiston axborot texnologiyalari" kabi ommaviy axborot vositalari ishtirokchilari o'zlarining har bir chop etilgan sonida kelgusidagi ishbilarmonlik istiqbollari yoritib boradi. Ularning nashrlari nafaqat tadbirkorlarni, balki ommaviy auditoriyani, birinchi navbatda, moliya-iqtisod sohasidagi murakkab masalalarni taqdim etishning qulayligi va ravshanligi, mutaxassislar tahlili va professional yondashuvi bilan qiziqtiradi.

Jurnalistlar va jalb etilgan mualliflar o'z chiqishlarida tinglovchilar e'tiborini asosiy muammoni - mamlakat iqtisodiyotini agrar iqtisodiyotdan postindustrial iqtisodiyotga o'tish kerak bo'lgan yangi yo'lga o'tkazish zarurligini hal qilishga qaratadi.

Ishbilarmonlik jurnalistikasi nazariyasi va amaliyoti sohasidagi jahon tendensiyalarini tahlil qilib, O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasidan kelib chiqib, quyidagi tavsiyalarni berishimiz mumkin.

Har qanday ishbilarmonlik nashri o'z faoliyatida mamlakatni rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlaridan kelib chiqishi lozim. Shu ma'noda, u ma'lum bir mavzu va tematik masalaga qiziqqan maqsadli auditoriyani aniq bilishi kerak. Bu yo'nalish moliyaviy-iqtisodiy nashrlarga siyosat, iqtisod, moliya, biznes, fan va jamiyat hayotida bo'layotgan jarayonlar haqidagi ma'lumotlar bilan ishlash imkonini beradi. Har bir nashr o'quvchi ishlaydigan va uning farovonligi bilan bog'liq bo'lgan iqtisodiyot segmentida navigator bo'lishi kerak.

Nafaqat iqtisodiy munosabatlarni, balki umuman matbuot faoliyatini, xususan, uning biznes segmentini yanada liberallashtirish va demokratlashtirishni chuqurlashtirish zarur. "Xalq davlat uchun emas, davlat xalq uchun". O'zbekiston Prezidentining ushbu murojaati barcha, jumladan, matbuot uchun ham amr bo'lishi kerak.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Saidov, S. M. Tovar bozorlarida sog'lom raqobat / S. M. Saidov // Birja. - 2018 yil - 2 iyun.
2. Butikov, I. L. Innovatsion loyihalarni venchur moliyalashtirish tizimini tashkil

etishning konseptual asoslari / I. L. Butikov // Jamiyat va boshkaruv. - 2018 yil - 2-son. - b. 88-102.

3. Kamaletdinov, U.M. Sarmoyaviy oltin bozori - o'sish uchun yangi imkoniyatlar / U.M. Kamaletdinov // Birja gazetasi. - 2018 yil - 24 may. - 6-bet.

4. Nadirxonov, Iqtisodiyotning tarkibiy o'zgarishlari kontekstida AQSh investitsiya jarayonlari / U.S.Nadirxonov // Iqtisodiyot va moliya. - 2011. - No 1. -b. 13-18.

5. www.ziyonet.uz